

Position Paper Holland Quaestor¹ met het oog op het Wetgevingsoverleg: Wijzigingswet financiële markten 2024 van 27 mei 2024.

In de Wijzigingswet Financiële Markten 2024 staan enkele voorstellen tot wijziging van de Wet toezicht trustkantoren 2018 (Wtt 2018). In de Memorie van Toelichting (MvT) wordt gesteld dat het aanscherpingen betreft van de definities van trustdiensten om omzeiling van de wet te voorkomen.

Omzeiling van de wet kent veel ongewenste effecten. De oorzaak daarvan dient ook wat ons betreft bestreden te worden, dat kan (ook) door aanscherpingen. Maar tegelijkertijd constateren wij dat er inmiddels overduidelijk averechtse effecten opgetreden zijn van recente aanscherpingen in de Wtt 2018. In de zojuist gepubliceerde NRA² wordt, ten aanzien van de trustsector, als grootste witwasdreiging aangewezen het zogenoemde ‘opknippen van trustdienstverlening’. Op die manier valt de dienstverlening niet onder de Wtt 2018 en het daarbij behorende DNB-toezicht. De dreiging legt de focus dus op instellingen die zonder DNB-vergunning trustdienstverlening aanbieden. Zie in dit verband ook recente publicaties over zogenoemde ‘risicovolle adressen’ van bijvoorbeeld het Financieele Dagblad³, Follow The Money⁴ en NSOC⁵. Voorts zie je dat internationale bedrijven Nederland links laten liggen, vanwege ofwel de hoge kosten van compliance ofwel vanwege de hoge eisen, en zodoende vanuit een ander land investeren (ondersteund door aldaar gevestigde trustkantoren). DNB merkt in de recente zbo verantwoording 2023 specifiek op dat de aanpak van illegale dienstverlening is geïntensiveerd.

De evaluatie van de Wtt 2018 is uitgesteld tot 1 januari 2026⁶, onder meer opdat ook de aanscherpingen uit onderhavig wetsvoorstel kunnen worden meegenomen. **De minister zou gevraagd kunnen worden** om de risico’s van de aanscherpingen van de afgelopen jaren nadrukkelijk onderdeel te laten zijn van de geplande evaluatie, zodat daarmee een oordeel gevormd kan worden of de aanscherpingen hun werk inmiddels hebben gedaan, of wellicht zelfs zijn doorgeschoten met de geschetste negatieve effecten tot gevolg.

Ook het voorliggend wetsvoorstel kent enkele aanscherpingen. De vraag is dan ook of deze in de praktijk gaan helpen. De inzet van toezichthouder DNB is daarbij cruciaal. In het recente debat over bestrijding van witwassen en terrorismefinanciering werd onder meer opgemerkt dat bij banken vaak sprake is van over-compliance en dat daarnaar gekeken moet worden. Over-compliance werd voor de banken evenals trustkantoren ook al geconstateerd door Tijdelijk Nationaal Coördinator Sanctienaleving en Handhaving Stef Blok⁷. Voor de banken heeft DNB inmiddels in haar rapport Van Herstel naar Balans⁸ nadrukkelijk ingezet op risico-gebaseerd toezicht. Ofschoon de wetgeving voor trustkantoren in Nederland ook op AML-regels zijn gebaseerd, stelde DNB nadrukkelijk dat genoemd rapport niet voor trustkantoren geldt⁹.

¹ Branchevereniging van trustkantoren – <https://www.hollandquaestor.nl/nl/>

² National Risk Assessment Witwassen 2023 – <https://repository.wodc.nl/bitstream/handle/20.500.12832/3352/Cahier-20241%20voldedige-tekst.pdf?sequence=1&isAllowed=y>

³ https://fd.nl/bedrijfsleven/1507476/miljarden-aan-verdachte-transacties-stromen-via-nederlandse-flexkantoren?utm_medium=social&utm_source=app&utm_campaign=earned&utm_content=20240226&utm_term=app-ios&gift=PEtoj

⁴ <https://www.ftm.nl/artikelen/blaustein-villa-400-bvs-en-stichtingen-op-1-woonadres?share=ScD%2BI1XP47heO8IGoWtHIOeDTRU%2FtTtwfChN2OjbmUKTHOpfgtHo2y%2F0LmQCSCU%3D>

⁵ Nationale Samenwerking tegen Ondernemende Criminaliteit – <https://www.tegenondernemendecriminaliteit.nl/onderwerpen/nsoc-labs/nieuws/2024/02/27/nsoc-analyse-98-miljard-aan-verdachte-transacties-via-bedrijven-op-risicovolle-adressen>

⁶ <https://open.overheid.nl/documenten/e8427012-ed80-4424-b307-42d5865b144a/file>

⁷ <https://open.overheid.nl/documenten/r0nl-806bd0158a81969ba57d790922a4971a2806e6c0/pdf>

⁸ <https://www.dnb.nl/media/2ambmvxt/van-herstel-naar-balans.pdf>

⁹ <https://www.dnb.nl/voor-de-sector/open-boek-toezicht/sectoren/trustkantoren/integriteitstoezicht/clientenonderzoek-door-trustkantoren-in-relatie-tot-het-rapport-van-herstel-naar-balans/>

Maar daar speelt toch echt hetzelfde als voor de banken: het *rule-based* invullen van risico-gebaseerde normen. Er is sprake van compliance-gericht toezicht door DNB. **De Minister zou gevraagd kunnen worden** om expliciet met DNB en de onder toezicht gestelde sector over de Wtt 2018 in gesprek te gaan om de inzet vanuit de sector alsook vanuit de toezichthouder efficiënter en effectiever in te vullen.

Terugkomend op de uitgestelde evaluatie van de Wtt 2018, constateren wij dat de Minister schrijft dat ook het Europese AML-pakket reden is om de evaluatie uit te stellen omdat dat waarschijnlijk gevolgen heeft voor de trustdienstverlening. Voorafgaand aan het recente debat over bestrijding van witwassen heeft de commissie de Minister gevraagd om in te gaan op de gevolgen van het AML-pakket voor Nederlandse wet- en regelgeving. In de reactie is niets gezegd over de Wtt 2018. Dat lijkt een omissie, nu de Wtt 2018 ook gebaseerd is op AML-regels. **De Minister zou gevraagd kunnen worden** om inzichtelijk te maken wat het AML-pakket betekent voor de Wtt 2018.

Indien gewenst lichten wij graag bovenstaande nader toe. Daarvoor kunt u contact opnemen met Martin Wörsdörfer, voorzitter Holland Quaestor via voorzitter@hollandquaestor.nl.